

821.11(73)  
Г47

C1212688

ВИДАВНИЦТВО  
СТАРОГО ЛЕВА

**елізабет гілберт**

**СУВОРІ ЧОЛОВІКИ**

Вони вийшли з пікапа, але Мері рушила не до парадних дверей.

Вона побігла під дощем навколо будинку. Стен Томас поквапився слідом за нею. Вона пробігла повз гранітний фасад, попід широким карнизом і пірнула у звичайні дерев'яні двері, притримавши їх перед Стеном. Вони опинилися в задньому коридорі. Мері взяла в нього плаща й повісила на гачок.

— Ходімо на кухню, — сказала вона й відчинила ще одні двері. За ними були залізні гвинтові сходи, які спускалися до величезної старомодної кухні в підвалі. Біля масивного каміна висіли на залізних гаках каструлі й бритванки, які мали такий вигляд, ніби в них досі пекли хліб. Уздовж однієї стіни вишикувалися мийниці, уздовж другої — плити й духовки. Зі стелі звисали пучки трав, а на підлозі лежала стара, але чиста плитка. За широким сосновим столом посеред кухні сиділа худенька жінка середнього віку, з коротким рудим волоссям і жвавим лицем. Вона спритно лускала квасолі у срібну миску.

— Привіт, Едіт, — привіталась Мері.

Жінка кивнула і сказала:

— Вона чекає на тебе.

— Я не сумнівалась.

— Кличе і кличе за тобою.

— Відколи?

— Та ще від обіду.

— Але ж я мусила позаносити назад ті всі крісла й столи, — сказала Мері.

Вона метнулась до мийниці, сяк-так помила руки й витерла їх об штани.

— Вона не знає, що ти вже прийшла, — сказала жінка на ім'я Едіт. — Можеш ще собі сісти й випити кави.

— Та мушу спочатку спитати, що вона хоче.

— А твій друг?

— Стен! — крутнулась Мері. Вона вже й забула про нього. — Вибач, але я не зможу посидіти тут з тобою і зігрітися.

— Випий кави і посидь, Мері, — мовила Едіт наказовим тоном, лускаючи квасолі. — Вона не знає, що ти вже прийшла.

— Так, Мері, випий кави і посидь, — сказав Стен Томас, і Едіт — лускальниця квасолі — скоса на нього глянула. Не так глянула, як зиркнула, але за ту секунду встигла багато чого зрозуміти.

— Чому б і вам не присісти, сер? — запитала Едіт.

— Дякую, мем, зараз присяду.

Він сів.

— Мері, зроби своєму гостеві каву.

Мері скривилась.

— Не можу, — відповіла вона. — Мушу вияснити, що там міс Вера хоче.

— Вона не вмре, якщо ти посидиш тут п'ять хвилин і обсохнеш, — зауважила Едіт.

— Ні, не можу! — заперечила Мері. Вона прошмигнула повз Стена Томаса й Едіт і вибігла з кухні. Вони почули її швидкі кроки на сходах, потім її «Вибачте!», а тоді настала тиша.

— Доведеться самому зробити собі каву, — сказав Стен Томас.

— Я зроблю. Це моя кухня.

Едіт відклала квасолю й налила Стенові кави. Не питаючи його, плеснула до чашки вершків. Цукру не всипала, але Стен і так пив несолодку. Собі теж зробила таку саму.

— Ви з нею зустрічаєтесь? — запитала вона, знову сівши за стіл; дивилася на нього з підозрою, яку навіть не намагалася приховати.

— Ми тільки познайомились.

— Вона вам подобається?

Стен Томас нічого не відповів, тільки підняв брови в іронічному подиві.

— Я не знаю, що вам порадити, — сказала Едіт.

— Ви не мусите нічого радити.

— Хтось мусить.

— Хто, наприклад?

— Ви знаєте, що вона заміжня, містере...?

— Томас. Стен Томас.

— Вона вже заміжня, містере Томас.

— Та ну. Вона не носить обручки. І нічого мені про це не казала.

— Вона заміжня за тією старою відьмою там нагорі.

Едіт тицьнула у стелю худим пожовтілим пальцем.

— Бачили, як вона побігла до неї? Навіть не треба було кликати.

— Можна вас дещо запитати? — сказав Стен. — Хто вона в біса така?

— Не люблю, коли лаються, — зауважила Едіт, хоча не любові в її інтонації не відчувалось. Вона зітхнула. — Взагалі-то, Мері — племінниця міс Вери. Але насправді вона її рабиня. Це така родинна традиція. Її мати, Джейн, мала таку саму долю. Відолашна мусила втопитись, щоб нарешті

втекти з того рабства. Це матір Мері знесла з каменя хвиля у двадцять сьомому. Її тіла так і не знайшли. Ви чули про той випадок?

— Чув.

— О Боже, я розказувала цю історію мільйон разів. Лікар Елліс удочерив Джейн як подружку для своєї донечки — яка тепер ото репетує нагорі й не дає всім жити. Пізніше Джейн народила Мері. Завагітніла від якогось італійця, який працював у кар'єрі. То був цілий скандал.

— Я щось про це чув.

— Ну, вони намагалися то все замовчати, але ж люди люблять скандали.

— Місцеві точно.

— Ну от, Джейн втопилася, а міс Вера забрала її дитину й виростила з неї свою помічницю — замість мами. От Мері нею і є. Але особисто я не можу повірити, що ті, хто дивиться за дітьми, таке дозволили.

— Кого ви маєте на увазі?

— Не знаю. Просто я не вірю, що в наш час виховувати дітей для рабства — законно.

— Для рабства? То ви вже перебільшуєте.

— Ні, містере Томас, — я знаю, що кажу. Ми всі живемо в цьому будинку й бачили, до чого воно йшло, і думали, чому ніхто не втрутився.

— А чому ви самі не втрутились?

— Я кухарка, містере Томас, а не поліціантка. А ви чим займаєтесь? Хоча ні, я й так знаю. Раз ви тут живете, то ясно, що ви рибалка.

— Так.

— Добре заробляєте?

- Вистачає.
- На що вистачає?
- На життя на острові.
- Небезпечна ваша робота?
- Не так щоб дуже.
- Хочете випити?
- Я не проти.
- Кухарка Едіт підійшла до шафи, понишпорила серед пляшок і принесла срібну флягу. Взяла два чисті горнятка й налила в них рідину бурштинового кольору. Одне горня простягнула Стенові.
- Ви ж не пияк, правда? – запитала вона.
- А ви?
- Дуже смішно, з моєю роботою. Дуже смішно, – Едіт примружено глянула на Стена Томаса. – І ви не були одружені ні з ким із цих країв?
- Ні з яких країв, – засміявся Стен.
- Ви, я бачу, веселий чоловік. Зі всього смієтесь. То як давно ви вже зустрічаєтесь з Мері?
- Ніхто ні з ким поки не зустрічається, мем.
- То як давно вона вже вам подобається?
- Ми тільки цього тижня познайомилися. По-моєму, тут серйозніше діло, ніж я думав. Вона хороша дівчина, як на мене.
- Мері справді хороша дівчина. Але хіба на вашому острові бракує хороших дівчат?
- Ну, ви вже так не кажіть.
- Просто мене дивує, що ви досі не одружені. Скільки вам років?
- За двадцять. Під тридцять.

Стену Томасу було двадцять п'ять.

- Гарний, веселий чоловік, який добре заробляє. Не пиячить. І досі не одружений? Мені здається, тут всі рано женяться, особливо рибалки.
- Може, я нікому тут не подобаюсь.
- А ви жартівник. Певно, ви хочете чогось більшого.
- Послухайте, я просто повозив Мері туди-сюди у справах.
- Ви хочете знову з нею побачитись? Ви ж цього хотіли?
- Ну, я думав про це.
- Ви знаєте, що їй скоро тридцять?
- По-моєму, вона шикарно виглядає.
- Крім того, вона з родини Еллісів – по закону, – але грошей ніяких не має. Тому ні на що не сподівайтесь. Вони вдягають її і годують, але ніколи і цента їй не дають.
- Я не розумію, на що я, по-вашому, мав би сподіватись.
- Я теж пробую це зрозуміти.
- Бачу, що пробуєте.
- Вона не має матері, містере Томас. Її поважають в цьому домі, бо вона потрібна міс Вері, але ніхто тут про неї не дбає. Мері – молода жінка без матері, яка б за нею наглядала, тому я й хочу зрозуміти ваші наміри.
- Ну, ви не говорите як мати. З усією повагою, мем, ви говорите як батько.
- Едіт це сподобалось.
- Батька вона теж не має.
- Не пощастило.
- А як ви плануєте з нею бачитися, містере Томас?
- Думаю деколи заїжджати за нею і разом кататися островом.



**Від авторки бестселерів  
«Місто дівчат», « Їсти, молитися, кохати»**

«Суворі чоловіки» – дебютний роман всесвітньо відомої авторки бестселерів Елізабет Гілберт, написаний 2000 року.

«Елізабет Гілберт – не перша авторка, яка стверджує, що розумні жінки можуть багато чому навчити суворих чоловіків, та вона відстоює цю ідею надзвичайно потужно»

*The New York Times Book Review*

«Чудовий роман, що неодмінно вас розсмішить.  
Цією книжкою Гілберт забезпечила собі довге літературне життя»

*Denver Post*

«Гілберт створила прекрасну книжку – своєрідний довідник із ловлі омарів, романтичну комедію і роман виховання одночасно»

*Amazon.com*

«Написано мудро і смішно»

*New York Times*

